

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek: vedoucího

Práci hodnotila: PhDr. Jaroslava Nováková, Ph.D.

Práci předložil(a): Kateřina Hofmanová

Název práce: Zpracování analyticko-syntetické metody čtení v učebnicích od nakladatelství Fraus, Nová škola a Studio 1+1

1. Cíl práce

Předkládaná diplomová práce přináší komparaci učebnic od nakladatelství Fraus, Nová škola a Studio 1+1, přičemž centrum zájmu se stává zpracování analycko-syntetické metody čtení v jednotlivých řadách učebnic od uvedených nakladatelství.

Autorka si výše uvedené stanovila jako stěžejní cíl své práce, dílčím cílem pak mělo být provedení dotazníkového šetření. Porovnáním tohoto šetření s analýzou učebnic měla v úmyslu dospět k jakémusi vyhodnocení, které není v úvodu dále specifikováno.

Stanovené cíle bohužel nebyly dostatečně naplněny.

2. Obsahové zpracování

Diplomová práce je tvořena úvodem, závěrem a devíti kapitolami. V úvodu autorka vymezuje téma práce a její cíle, ovšem nijak podrobně, spíše je pojmenovává. Další náležitosti úvodu chybějí, není uvedena struktura práce, nejsou přesněji popsány metody práce, chybí i kritika literatury. Tomu odpovídá i rozsah úvodu, který obsáhl jen polovinu jedné strany.

První teoretická kapitola řeší problematiku vývoje českého slabikáře. Autorka začíná zmínkou o hlaholici, což nepovažuji za vhodné vzhledem k tématu práce. Dále sleduje české slabikáře 18. až 20. století, zejména ji zaujal Josef Kožíšek, věnuje se i slabikářům či čítankám Josefa Kubálka, Františka Jungbauera či Jarmily Hřebejkové. Daná kapitola je vhodným teoretickým úvodem, avšak některé informace jsou zcela nadbytečné (např. studia Josefa Kožíška či to, s kým se oženil).

Druhá až čtvrtá kapitola se zabývá metodami čtení. Je otázkou, proč je zařazen nejprve vývoj jednotlivých metod čtení, když tato problematika není součástí práce. Také třetí kapitola, která nabízí „psychologický pohled na vyučování prvopočátečnímu čtení a psaní“ nepřináší nic, s čím by autorka následně jakkoliv pracovala; spíše jde o výpisky z odborné literatury, které příliš nezapadají do celkového rámce práce, navíc je evidentní, že se autorka nadměrně opírá o odbornou literaturu.

Naopak podstatná je kapitola čtvrtá, jež se snaží charakterizovat analyticko-syntetickou metodu čtení. Popisované údaje jsou zachyceny dosti stručně, ale i tak je lze využít k následné analýze jednotlivých učebnic. Autorka se jich však příliš nedrží, a z nepochopitelných důvodů je nevyužívá při stanovení hodnotících kritérií sledovaných učebnic.

Pátou kapitolu tvoří 3 podkapitoly, vždy o jednom kratičkém odstavci. Snahou bylo představit nakladatelství, jejichž učebnice byly dále analyzovány. Následuje šestá kapitola, jež

popisuje učební materiály pro český jazyk (1. roč.) od jednotlivých nakladatelství. Zcela nepochopitelná je sedmá kapitola, která obsahuje jen několik řádek – údajně se jedná o výzkumné otázky, které ale nepostihují původní cíl práce.

Následuje osmá, nejrozsáhlejší kapitola, jež by měla přinést kýženou analýzu učebnic a jejich následné porovnání. Ještě v prvním odstavci autorka tvrdí, že bude sledovat kvalitativní kritéria. Následuje přehled těchto kritérií, které autorka označila jako „vlastní“. Celkem jich vypsala 34 (!) a rozdělila je do čtyř oblastí. Bohužel u většiny z nich lze jen konstatovat, že s jakoukoliv metodou čtení vůbec nesouvisejí (viz např. kritéria: předmluva, návod k práci s učebnicí, poznámky pod čarou, slovníček neznámých pojmů, udělená schvalovací doložka MŠMT ČR, myšlenkové mapy, křížovky, umělecká ilustrace, fotografie...). Následuje analýza dle těchto kritérií, jež má formu souvislého textu-popisu. Analýza je však vedena velice chaoticky, a u kritérií, která by byla odpovídající (např. cvičení k rozvoji sluchového vnímání, cvičení k analýze a syntéze slabik...), se nic konkrétního nedozvíme – autorka se spokojila s hodnocením „cvičení tam jsou, či nejsou“, aniž by jednak prokázala, že skutečně přiřazuje cvičení do správné kategorie, a jednak uvedla jakékoliv podrobnosti, které by byly opravdu kvalitativní analýzou. Tabulky, v nichž obecný výskyt/nevýskyt jevů vyjadřuje v procentech, jen dokazují absolutní nesmyslnost celého autorčina počínání.

Poslední kapitola přináší dotazníkové šetření. Autorka získaná data přenáší do rozmanitých grafů, aniž by si uvědomila, že kladené otázky nesouvisejí s tématem práce a nejsou nijakým přínosem. Vzhledem k absenci skutečné smysluplné analýzy zvolených učebnic nemohla autorka představit ani svá doporučení k jednotlivým učebnicím (jak je stanoveno v zadání DP).

Závěrem lze ještě konstatovat, že na konci práce měla být uvedena použitá, nikoliv jen citovaná literatura.

3. Formální úprava

Forma práce odpovídá co do kvality obsahu práce. Chybí poznámkový aparát zcela, práce je psána subjektivně v 1. osobě sg, jazykem mnohde hovorovým až nespisovným, stylizace textu je úrovně nevalné, nezřídka chybné atd.

4. Stručný komentář hodnotitele

Diplomovou práci zpracovala diplomantka samostatně, jistě s velkým úsilím a nasazením. Lze pochopit její nezkušenost v oblasti kvalitativní analýzy a povrchnost při hodnocení sledovaných jevů, ale nerespektování objektivní formy práce, s níž byla seznámena již při zadání práce (a měla k dispozici i písemné podklady), to je pochopitelné jen stěží.

5. Otázky a připomínky doporučené k bližšímu vysvětlení při obhajobě

1. Ve své DP opakovaně uvádíte, že v učebnici od nakl. Nová škola se objevují i prvky genetické metody. Vysvětlete prosím, co přesně máte na mysli.

6. Navrhovaná známka: d o b ř e

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Datum: 6. 6. 2019

Podpis:

PhDr. Jaroslava Nováková, Ph.D.
KČJ FPE ZČU